

TORNATOR OYJ CAPITAL MARKETS DAY

20th APRIL 2023

SISÄLTÖ

1. Vuosi 2022 – strategian toteutus
2. Lainaportfolion status
3. Markkinat ja toimintaympäristö
4. Vastuullisuus
5. Tavoitteet ja näkymät 2023/24
6. Riskien hallinta

An aerial photograph of a vast forested landscape. A large, dark lake occupies the left side of the frame, with several smaller ponds scattered throughout the dense green forest. The terrain is hilly, and the forest extends to the horizon under a clear sky. The text 'Vuosi 2022 – strategian toteutus' is overlaid in white on the lake and forest.

Vuosi 2022 – strategian toteutus

Intohimona metsä

Vastuullisia ratkaisuja yli sukupolvien

HALUTTU KUMPPANI METSÄOMAISUUDEN HOIDOSSA

MERKITYKSELLISEN TYÖN MAHDOLLISTAJA

PITKÄJÄNTEINEN METSÄOMAISUUDEN ARVONLUOJA

KESTÄVÄN METSÄTALOUDEN EDELLÄKÄVIJÄ

Kehitämme jatkuvasti
metsänhoitoa ja
puuntuotantoa

Tarjoamme metsänhoitopalveluita
metsänomistajille Stora Enson
kumppanuuden kautta

Teemme puukauppaa
kumppanuuslähtöisesti

Monipuolistamme metsätuottoja
ja rakennamme vastuullista
liiketoimintaa

Edistämme työhyvinvointia
rehdillä Torna-meiningillä

KESTÄVYYS

Tuemme metsäpalvelu-
ryrittäjyyden kehittymistä

KUMPPANUUS

Hankimme metsäomaisuutta pitkäjänteisesti
ja vauhditamme metsänvuokrauspalvelua

KASVU

Luomme digitaalisista
palveluista kilpailuedun
omalle toiminnalle

Teemme näkyväksi työme ilmaston
ja luonnon monimuotoisuuden hyväksi

CONFIDENTIAL

4

 TORNATOR

STRATEGIAN TOTEUTUS 2022

■ KESTÄVYYS

- └ Biodiversiteettiohjelman saavutukset
- └ Ennätykselliset yhteisöverot
- └ Uudet rekrytoinnit
- └ Ukrainan tukeminen
- └ Työturvallisuuden ja työhyvinvointiin panostaminen

■ KUMPPANUUS

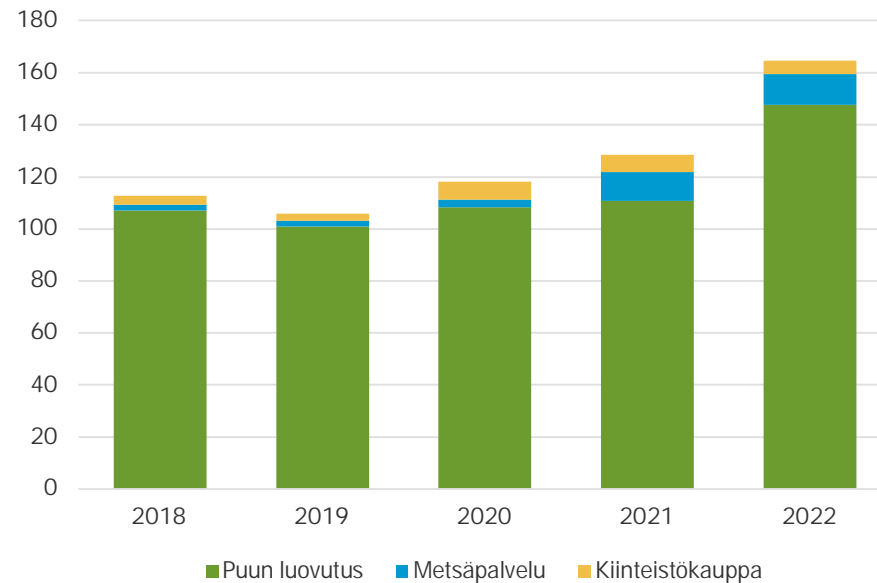
- └ Liiketoiminta ja kehityshankkeet Stora Enson kanssa
- └ WWF/Stora Enso –yhteishanke virtavesien parantamiseksi
- └ Yhteinen paikallinen työehtosopimus koko toimihenkilöstölle
- └ Sopimus Jukolan viestin sponsoroinnista

■ KASVU

- └ Liikevaihdon ja –voiton kasvu
- └ Metsäomaisuuden arvokasvu
- └ Uusien metsien ostot
- └ Puuston kasvu (terveet, hyvin hoidetut metsät)
- └ Uudet tuulivoimahankkeet/sopimukset
- └ Henkilöstön henkisten voimavarojen kasvattaminen
  - └ Koulutukset (lean, skenaariot, ym.)
  - └ Toimintatapamuutoshanke
  - └ 20v juhlat

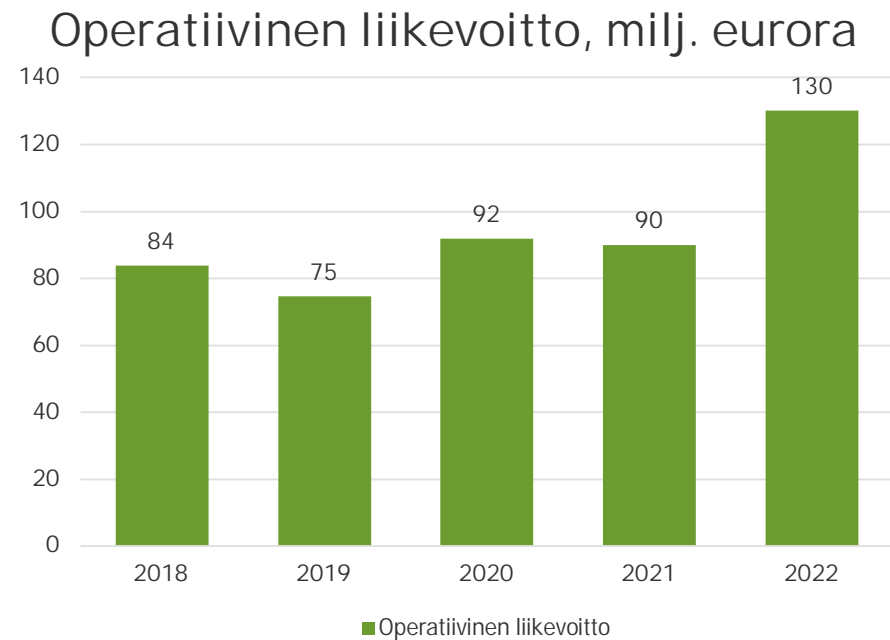
LIKEVAIHTO NOUSI UUDELLE TASOLLE

Liikevaihto, milj. euroa

- Lisämäärät ja kohonneet puun hinnat nostivat puun luovutuksen liikevaihdon lähes 150 M€:oon
  - └ Erinomainen suoritus koko organisaatiolta
  - └ Myös Virossa ja Romaniassa ennätysvuosi
- Metsäpalvelut ja maan myynti edellisvuoden tasolla
  - └ Hyvä tukijalka puun luovutukselle

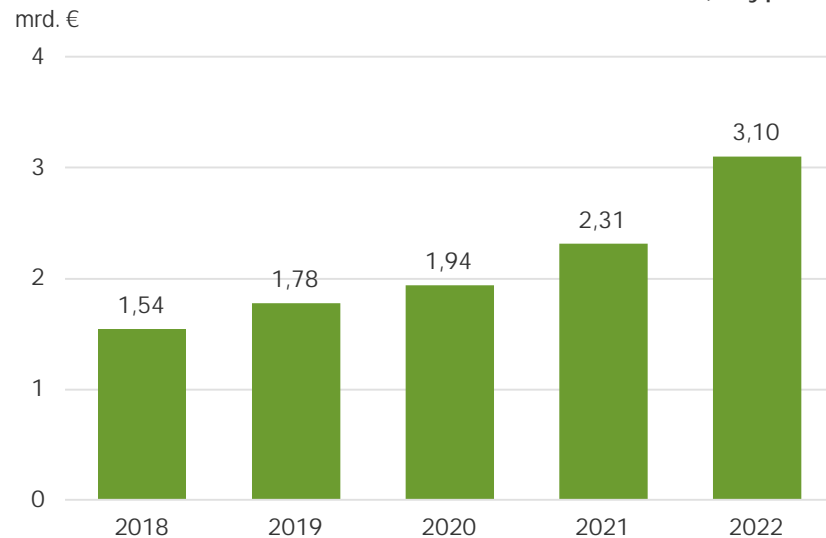
OPERATIIVINEN LIIKEVOITTO ENNÄTYSTASOLLA

- Myös operatiivisessa liikevoitossa selkeä nousu uuteen ennätykseen
  - └ Puun luovutuksen kasvu vaikuttaa myös liikevoittoon
  - └ Lisäksi yli 10 M€ tuotto Niinimäen tuulipuistohankkeesta (kehityspalkkio)
  - └ Kulut pysyivät hyvin hallinnassa

METSÄN ARVOSTUKSESSA HUIMA NOUSU

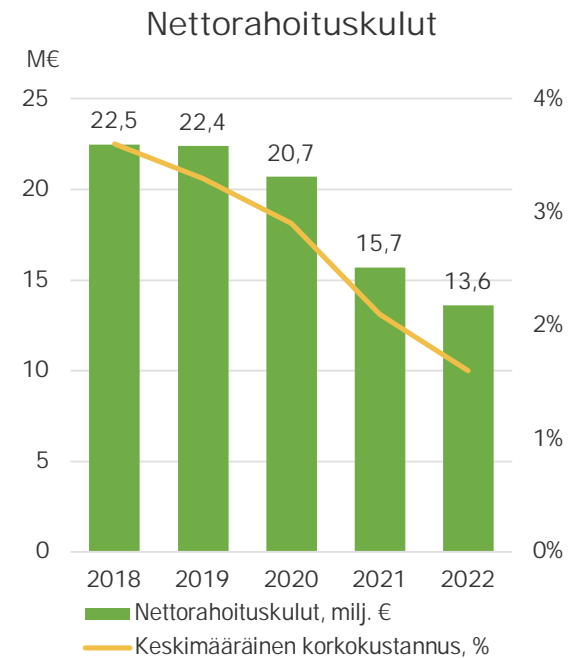
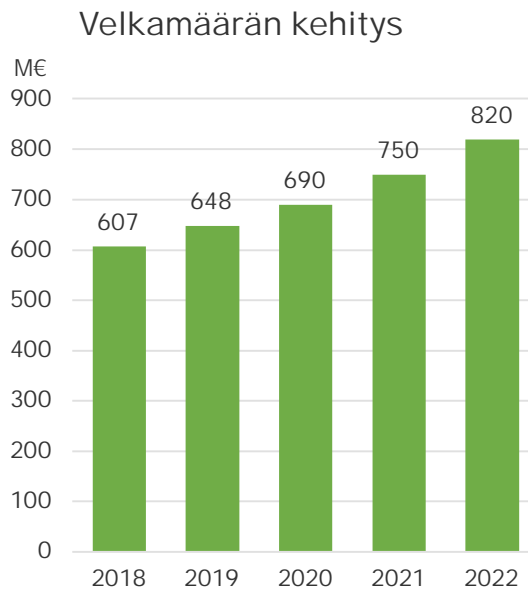
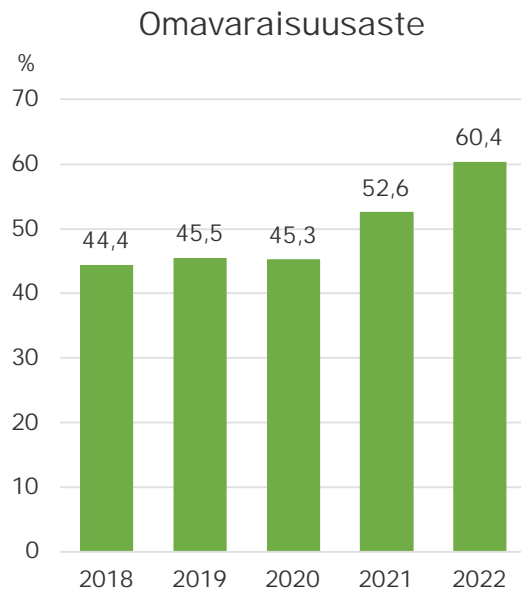
Metsäomaisuuden arvostus (käypä arvo)

- Metsäomaisuuden käypä arvo on tuplaantunut 4 vuodessa
- Vuonna 2022 uuden arvostusmenetelmän käyttöönotolla merkittävä positiivinen vaikutus metsäomaisuuden käypään arvoon
  - └ Suomessa siirryttiin kassavirtapohjaisesta arvostusmenetelmästä markkinatransaktioihin perustuvaan menetelmään
  - └ 3,1 mrd. € on konsernin metsien arvo, emoyhtiön Suomen metsien arvo v. 2022 lopussa oli lähes 2,9 mrd. €
  - └ Uudessa menetelmässä metsien kokonaisarvo lasketaan metsätilakaupoissa puukuutiosta lasketun hinnan ja Tornatorin pystypuuston perusteella. Laskenta maakunnittain, 3v keskiarvohinnat.
    - └ Tämä arvo jaetaan tilinpäätöksessä puuston arvoon ja maapohjan arvoon:
      - Puusto 2,51 mrd. €
      - Maapohja 0,36 mrd. €

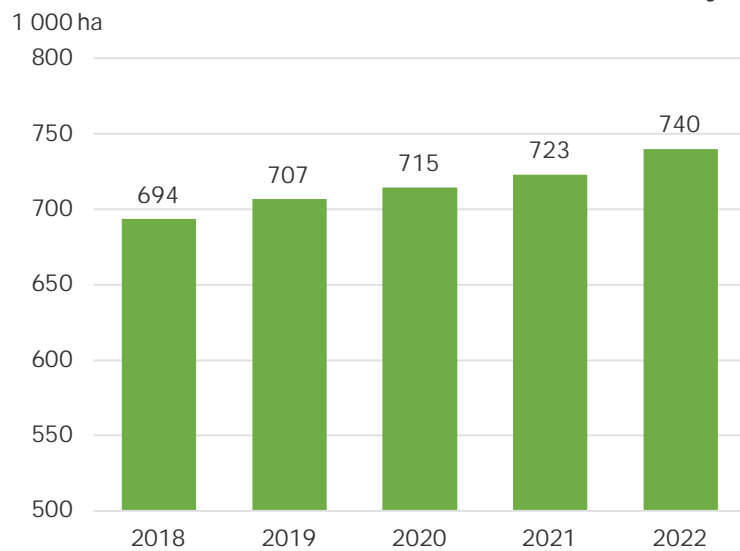

OMAVARAISUUSASTE VAHVISTUI

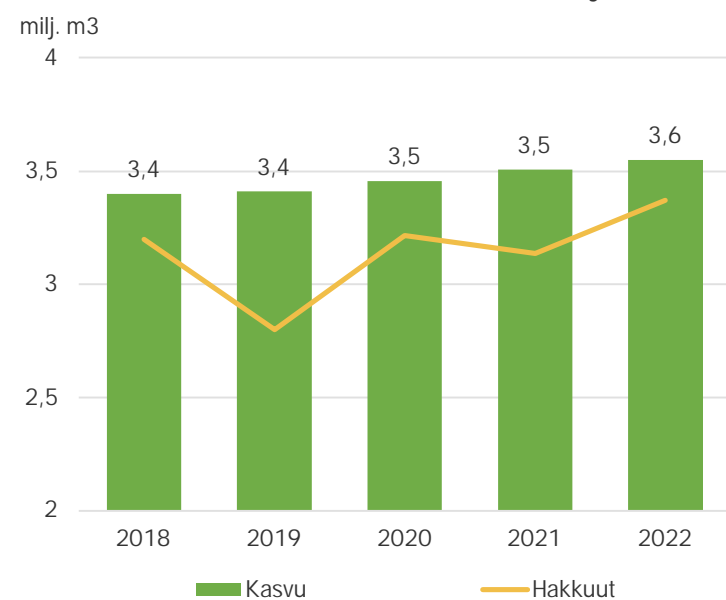

PUUSTO JA METSÄPINTA-ALA KASVOIVAT

Tornator-konsernin metsäomaisuuden kehitys

Tornator-konsernin metsien kasvu ja hakkuut

A photograph of a winter forest. The trees are heavily covered in snow, and the ground is also blanketed in white. The sky is a pale, overcast grey. The text 'Lainaportfolion status' is overlaid in the center of the image in a white, sans-serif font.

Lainaportfolion status

RAHOITUKSEN TILANNE 12/2022

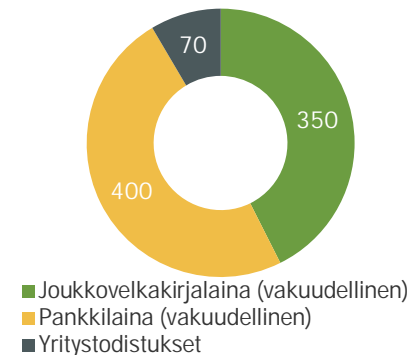
- Vuosien 2020-2021 uudelleenrahoituksen jälkeen rahoituksen vuosi 2022 oli varsin rauhallinen

- ↳ Vuonna 2022 uutta rahoitusta yritystodistusten muodossa 70 M€ uusien metsien ostamiseksi Suomessa
- ↳ Velkaa 31.12.2022 yht. 820 M€
  - ↳ Green Bond 350 M€
  - ↳ Vihreät pankkilainat 400 M€
  - ↳ Yritystodistukset 70 M€

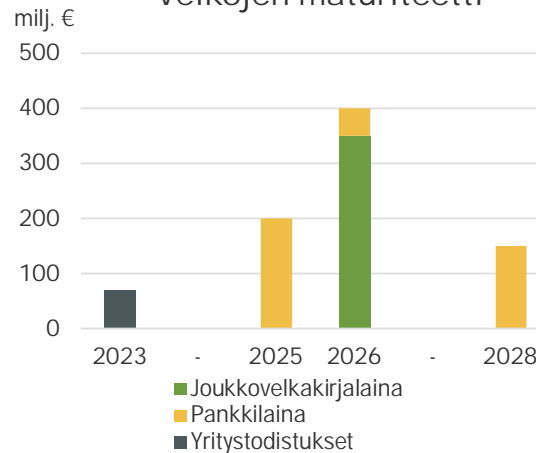
- Korkokulut ja johdannaiset

- ↳ Korkokuluissa saavutettiin pohja v. 2022, säästöä edellisvuoden korkokuluihin v. 2021 johdannaisjärjestelyistä
  - ↳ Vuonna 2022 lainojen kesvikorko (ml. Johdannaiset) oli 1,6 %
- ↳ Korkojen nousu ei vaikuta Tornatorin korkokuluihin täysimääräisesti, koska kiinteän koron osuus (bond + johdannaiset) on yli 60 %

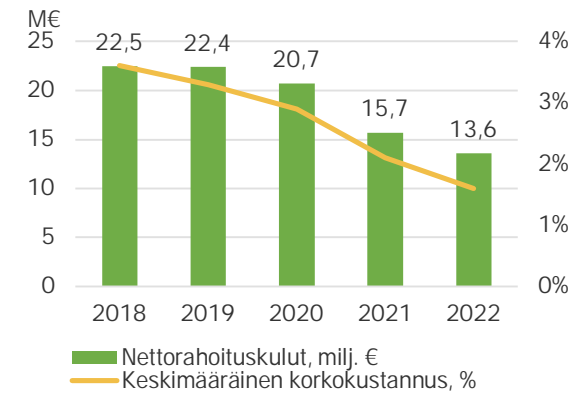
Velkojen rakenne
nimellisarvoin 31.12.2022

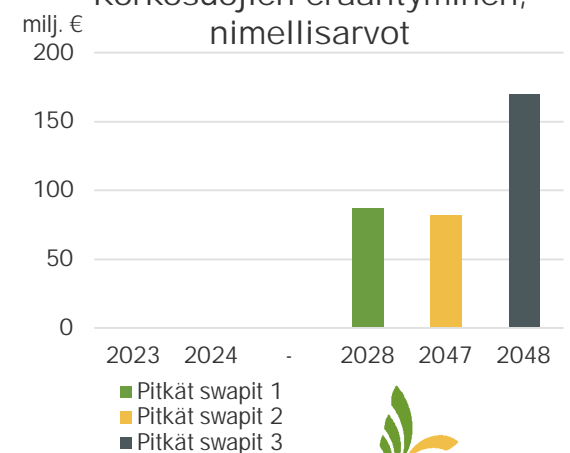
Velkojen maturiteetti

Nettorahoituskulut

Korkosuojojen eräntyminen,
nimellisarvot

RAHOITUKSEN NÄKYMÄT

- Rahoituksen näkökulma

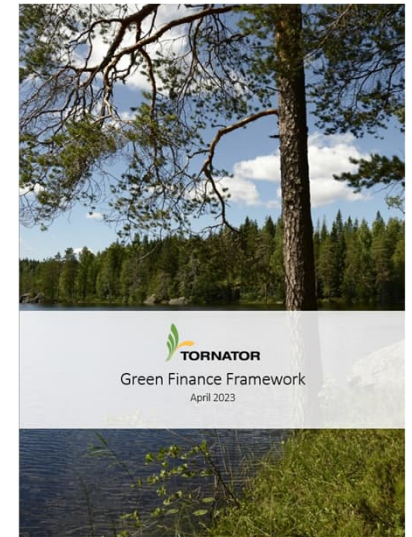
- └ Maturiteettirakenne hyvä: Pankkilainat ja Green Bond (yht. 750 M€) erääntyvät 2025-2028
- └ Suurempi uudelleenrahoitustarve v. 2025-2026
- └ Lisärahoitukselle mahdollisesti tarve v. 2023 aikana

- Vihreä rahoitus tärkeää jatkossakin

- └ Tornator on juuri saanut valmiiksi v. 2022 Green Finance Investor Letterin sekä uuden Green Finance Frameworkin. Uuteen Frameworkiin on saatu CICERO:lta Second Party Opinion
  - └ CICERO:n rating edelleen paras mahdollinen = **Dark Green**
  - └ Frameworkissa ei suuria muutoksia:
    - └ Suurin osa vihreistä varoista on jatkossakin tarkoitus käyttää uusien metsien ostoon
    - └ Raportointi jatkuu ennallaan, eli vihreiden varojen käytöstä raportoidaan vähintään vuosittain ja raportin sisältöä on tarkoitus kehittää vuodesta toiseen.
      - └ Esim. vuodelta 2022 teetettiin selvitys Tornatorin arvoketjun ilmastovaikutuksista. Tuloksista tarkemmin myöhemmin tässä esityksessä
      - └ Lisäksi muuta aiheeseen liittyvää raportointia säännöllisesti mm. nettisivuilla ja vuosikertomuksessa

- Vihreän rahoituksen lisäksi vastuullisuusraportointi on agendalla laajasti myös muuten

- └ Ilmasto- ja monimuotoisuusohjelmat, TCFD, taksonomia
- └ Lisäksi varautuminen mm. tuleviin CSRD-raportointivaatimuksiin

GREEN FINANCE INVESTOR LETTER

Use of proceeds

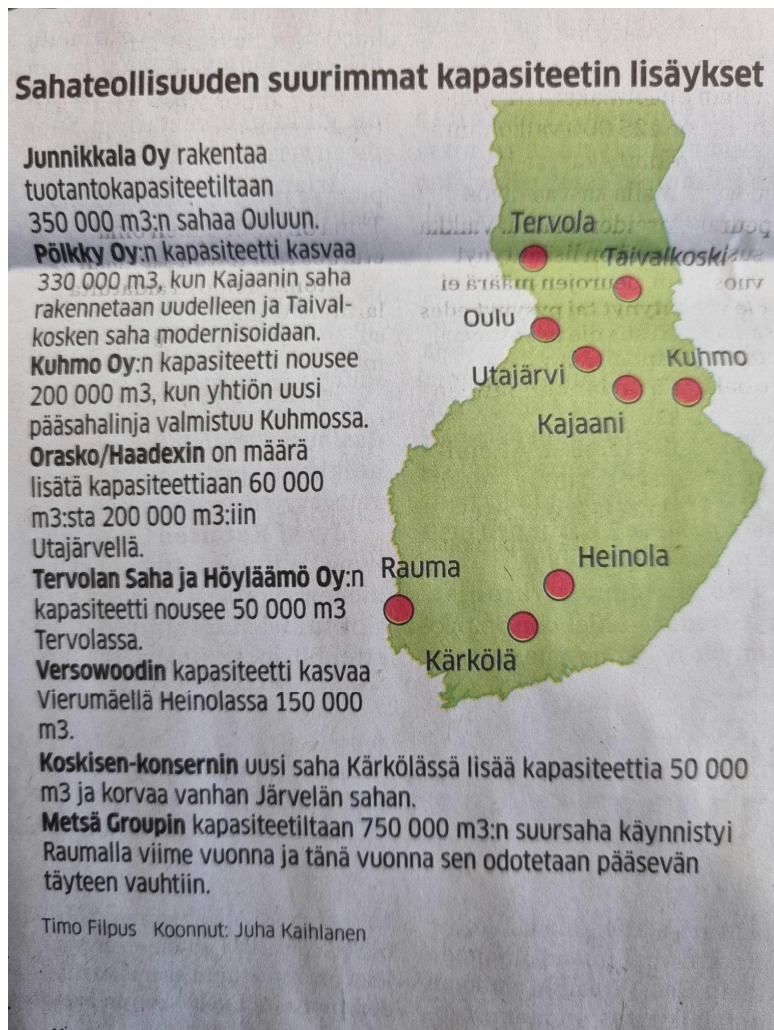
- All of the proceeds withdrawn at the end of 2022 are allocated to investments in new or existing double certified forests in Finland. EUR 750 million green funds at the end of 2022 cover approximately 84 % of the acquisition cost of Tornator's forests in Finland (EUR 890 million). Green Bond covers approximately 39 % and Bank loans cover approximately 45 %. Non-allocated portion is approximately 16 %. Allocated hectares remain unchanged from year-end 2021.

Climate Impact allocated to transactions	Green Bond	Green Bank loans	No Green allocation	Finland, total
Portion of Finnish forests (nominal debt amount / total acquisition cost)	39 %	45 %	16 %	100 %
Total amount of debt, € million	350	400	70	820
Hectares (allocation based on debt amount)	277 780	316 540	66 680	661 000
Annual forest growth, m3	1 333 000	1 519 000	298 000	3 150 000
Annual cut, m3	1 178 970	1 360 350	483 680	3 023 000
Carbon Sequestration, tons of CO2	1 612 500	1 837 500	350 000	3 800 000

An aerial photograph of a wind farm. In the foreground, a large white wind turbine is partially visible, with its nacelle and two blades extending towards the center. The background shows a vast, dense green forest covering rolling hills. Several other wind turbines are scattered across the landscape, receding into the distance under a clear sky. The overall scene is bright and natural.

Markkinat ja toimintaympäristö

PUUN KÄYTTÖ KASVUSSA SUOMESSA

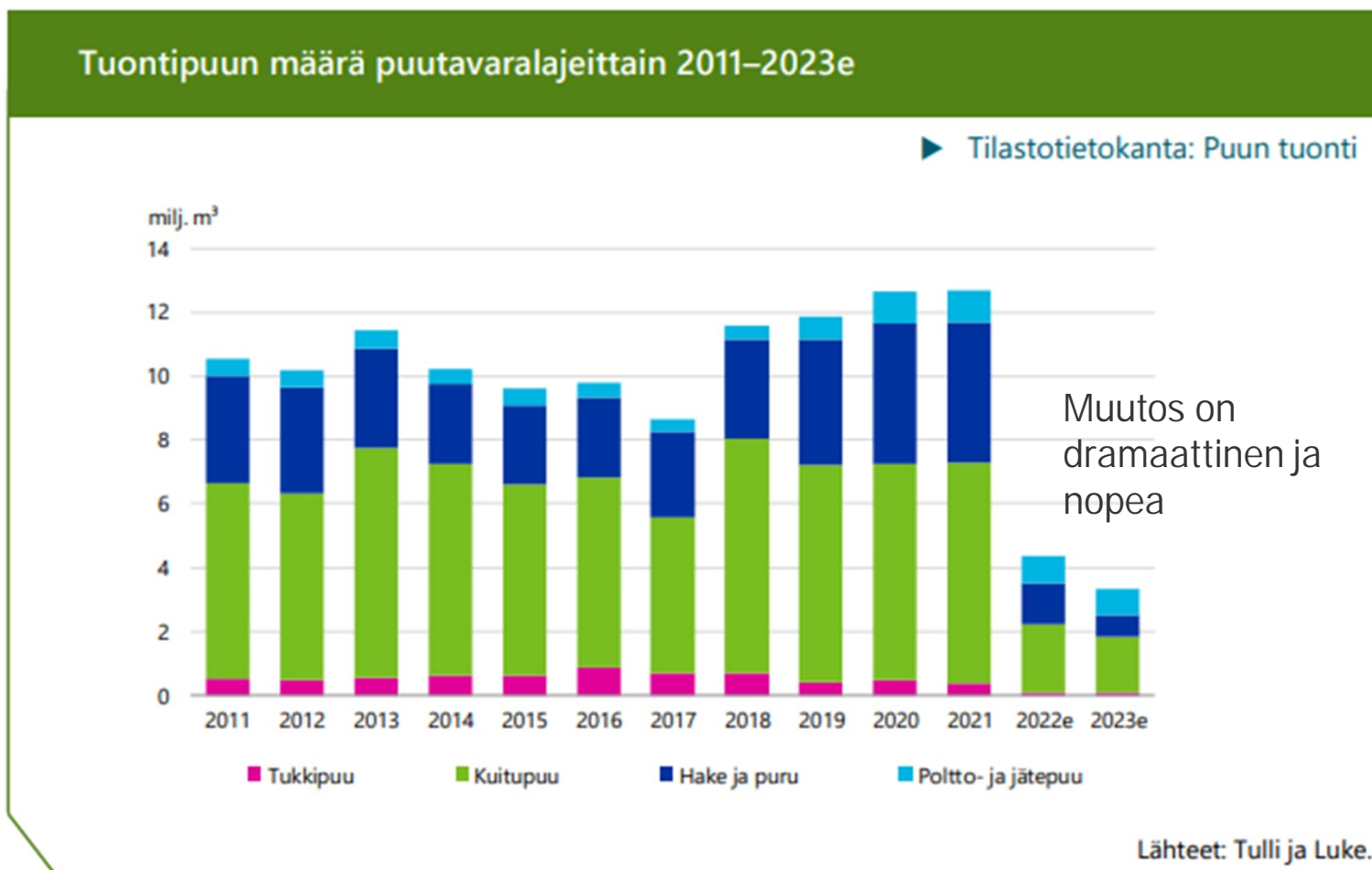
Sahauskapasiteettia on suljettu viime vuosina, mikä on vähentänyt tukin käyttöä noin 1,8 Mm³. Kapasiteetin lisäykset kasvattavat tukin käyttöä yli 4 Mm³.

Metsä Groupin uusi biotuotetehdas Kemissä ja Stora Enson Oulun tehtaan uusi kartonkikone kasvattavat havukuitupuun käyttöä yli 5 Mm³.

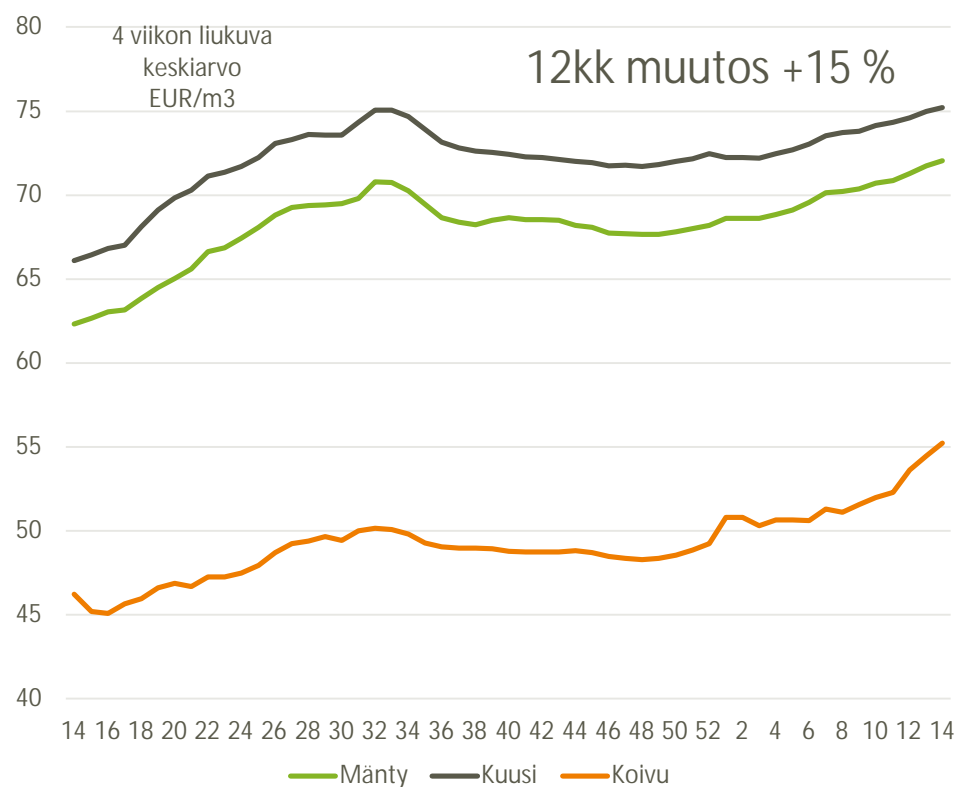
Venäjän tuontipuun korvaamiseen tarvitaan noin 7 Mm³ lisää puuta + hake...

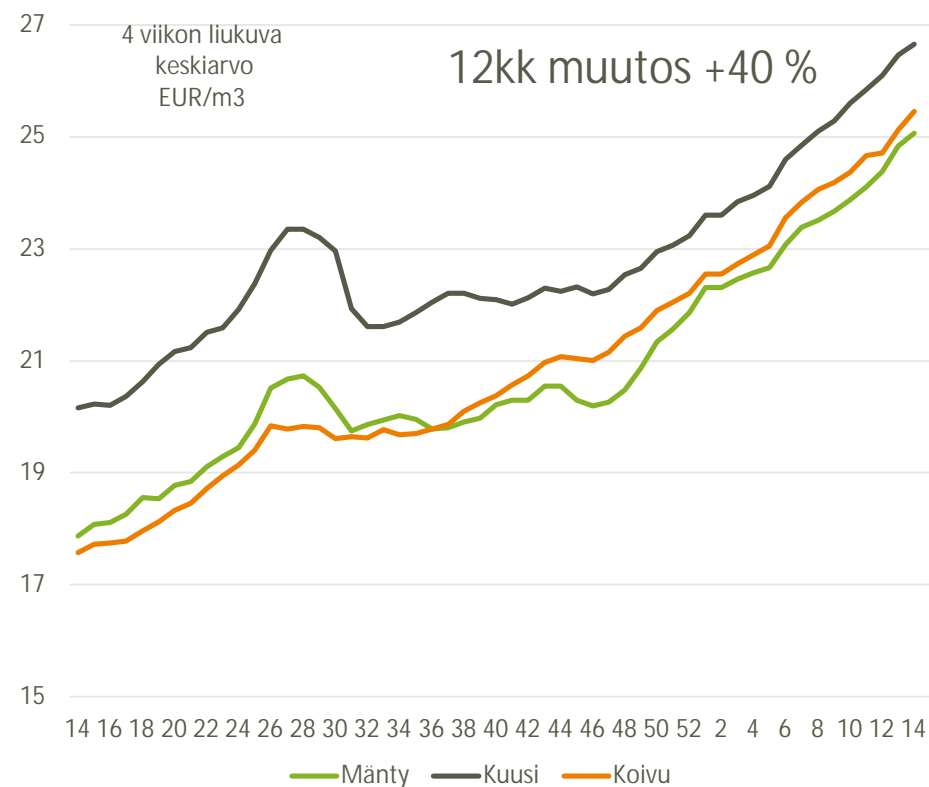
TUONTIPUUN ROMAHDUS ON TOSIASIA

Tukkipuun kantohinnat Suomessa 2022-2023

Kuitupuun kantohinnat Suomessa 2022-2023

METSÄTILOJEN HINNAT KOHOSIVAT EDELLEEN

Metsätilakauppoja tehtiin vuonna 2022 edellisvuotta vähemmän koko maassa mutta erityisesti Pohjois-Pohjanmaalla, Kainuussa ja Lapissa. Euroilla mitattuna markkina kuitenkin kasvoi muualla paitsi Lapissa. Kaupan kohteena olleen metsätilan koko oli keskimäärin 35 hehtaaria ja arvo 158 000 euroa.

Metsätilamarkkinoiden muutoksia suuralueittain 2022

Suuralue	Muutos 2022 vs 2021, %			
	Kauppamäärä	Markkina-arvo	Hintataso	Ammattimaisten osuus kaupoista
Etelä-Suomi	-4.4	+28.7	+8.4	+43.5
Väli-Suomi	-6.0	+27.7	+9.3	+36.7
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	-10.9	+11.5	+7.8	+29.2
Lappi	-15.5	-9.8	+4.4	+32.1
Koko maa	-8.7	+17.9	+8.3	+35.2

Ammattimaiset: Mm. metsärahastot, sijoitusyhtiöt sekä ammattimaisesti hallinnoidut ja laajenevat yhteismetsät (ei kuitenkaan ammattimaisesti metsää ostavat yksityishenkilöt).
Etelä-Suomi: Varsinais-Suomen, Uudenmaan, Kanta- ja Päijät-Hämeen, Nymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Satakunnan maakunnat kokonaan sekä Pirkanmaan ja Etelä-Savon maakuntien eteläosat.
Väli-Suomi: Pohjanmaan sekä Etelä- ja Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnat kokonaan sekä Pirkanmaan ja Etelä-Savon maakuntien pohjoisosat.

Lähteet: Suomen Sijoitusmetsät Oy ja MML

Taulukossa metsäkiinteistömarkkinoiden muutosprosentteja koko maassa sekä suuralueittain vuonna 2022. Lähteet Suomen Sijoitusmetsät Oy ja MML.

Rahastot ja muut instituutiot jyräsivät metsätilamarkkinoilla viime vuonna: Jopa 70 prosenttia ostopaikoista tuli niiltä

Suurimmat ostot tekivät UB-rahastot, S-Pankin metsärahaso ja Tornator, ilmenee Hannu Liljeroosin tilakaupan seurannasta.

Metsärahasot, sijoitusyhtiöt ja muut institutionaaliset sijoittajat ostivat vuonna 2022 julkisesti kaupan ollutta metsämaata yhteensä noin 143 miljoonalla eurolla, toteaa metsänhoitaja ja metsäkiinteistökaupan asiantuntija **Hannu Liljeroos** viime vuoden kauppoja koskevassa raportissaan.

”Vuosi sitten vastaava luku oli 110 miljoonaa euroa ja sitä ennen 81. Erityisesti UB-rahastot, Tornator ja GreenGold ovat kasvattaneet ostoraportissa todetaan.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN MERKITYS VOIMAKKAASSA KASVUSSA

YLE 14.2.2023

Asiantuntijat Sitran raportissa: Ilman monimuotoista luontoa ei ole taloutta

Hiilidioksidilla käydään päästökauppaa, mutta luontokato on kinkkisempi ongelma.

Talouden arvoketjut alkavat luonnosta, eikä talous pyöri ilman luontoa, todetaan jo teoksen johdannossa.

Kirjoittajiksi on kutsuttu joukko talouden ammattilaisia, kuten valtiovarainministeriön kansantalousosaston osastopäällikkö **Mikko Spolander**, Suomen Pankin pääjohtaja **Olli Rehn**, eläkevakuuttaja Ilmarisen toimitusjohtaja **Jouko Pölonen** sekä ExxonMobilin hallituksessa istuva **Kaisa Hietala**.

YLE 9.2.2023

Raportti: Markkinat ovat sokeita ympäristön heikkenemiselle – siksi luonnolle pitää Suomessakin asettaa hintalappu

Metsä- ja maatalous ovat päävastuullisia luontokadosta maassamme. Luonnonsuojelu ja kasvisruoka auttaisivat luontoa elpymään.

MEDIASSA TUTKIMUSTULOSTEN KÄSITTELY VARSIN KIRJAVAA

LUKE – metsien kasvu seminaari 7.2.2023

4. Kasvun alenemisen syyt Suomi

- Luken selvitys 21.12.2022 kasvun aleneman ja LULUCF-sektorin hiilinielun pienenemisen syistä:
  - Kasvu
    - Puuston ikärakenteen muutos selittää noin 20 % kasvun alenemasta
    - Lustonleveysindeksit kertovat poikkeuksellisen hyvistä kasvuvuosista VMI12:n mittausjaksolla, ja heikentyneistä kasvuvuosista VMI13:n mittausjaksolla eli ympäristökijät selittävät kasvun alenemasta loput
    - Ympäristökijöistä kuivuus ja siemen/käpytuotanto tunnistettiin perimmäisiksi syiksi
  - Metsien hiilinielu
    - Lisääntyneet hakkuut
    - Maaperähiilen arviointitavan muutos turvemailla
- Hiilinielun pienenemisen ja kasvun aleneman syyt on usein sotkettu keskustelussa: Luken analyysin mukaan hakkuutapojen muutos ei selitä kasvun muutosta viime vuosina (mutta on pidempään jatkuessaan kielteinen kehitys metsien kasvun kannalta)

6. Päätelmät

- Viime aikoina on usein ja virheellisesti esitetty hakkuut yhdeksi viimeaikaisen kasvun aleneman syyksi
- Metsien ikärakenteen ja ehkä myöskään ilmastonmuutoksen positiiviset vaikutukset kasvuun eivät enää jatku
- Kasvun kestävän ylläpidon kannalta on tärkeää hakkuiden pitäminen sellaisella tasolla, että puustopääoma ei laske
- Tarvitaan lisätutkimusta ilmastoviisaasta metsien käytöstä ja hoidosta – pohjoismaista yhteistyötä

Luonnonvarakeskuksen tutkimuspäällikkö Kari T Korhonen: Metsien monimuotoisuus on monella tapaa parantunut

21.3.2023 12:03:12 EET | [Audiomedia Oy](#)

Jaa

Puheet metsien hiilinielujen romahtamisesta ovat liioittelua.

Avohakkuuta ei tule kieltää – jatkuva kasvatusta vähentää puuston määrää

Jos avohakkuut kiellettäisiin, Korhosen mukaan nykyisiä puumääriä ei saataisi liikkeelle muutoin kuin tekemällä hakkuita isoilla alueilla. – Avohakkuualat eivät ole Suomessa kasvaneet, vaan puuta tulee hehtaaria kohden aiempaa enemmän puuston keskitilavuuden kasvun ansiosta. Harvennushakkuualat ovat viime vuosina selvästi lisääntyneet.

–Laajamittaisempi siirtyminen jatkuvaan kasvatukseen merkitsisi puun korjuun hankaloittamista. Puuston tulisi jatkuvassa kasvatuksessa olla uusiutumisen takia huomattavasti harvempaa, mikä merkitsee puuston pääoman laskua. Luontaisen uudistamisen hakkuiden väheneminen viime vuosikymmeninä puoleen selittyy sillä, että se on epävarma uudistamismenetelmä samaan aikaan kun viljelyketju on kehittynyt valtavasti tuottaen hyviä tuloksia.

Valtakunnan metsien inventointiin liittyvän osatutkimuksen mukaan Suomen metsien monimuotoisuus on kehittynyt myönteisesti. – Olennaista on se, että kaikkien seurattavien asioiden suhteen olemme parempaan suuntaan menossa. Keskeisenä mittarina käytettyjen lehtipuiden ja lahopuiden määrä on lisääntynyt, sanoo tutkimusta johtanut Luken tutkimuspäällikkö **Kari T Korhonen**.

–Puheet hiilinielun romahtamisesta ovat liioittelua. Vaikka metsien kasvu on hidastanut, meillä metsät kasvavat edelleen enemmän kuin sieltä hakataan. Kun puusto vanhenee, kasvu ei jatku entisenkaltaisena. Jos hiilinielujen kasvattamiseksi ruvetaan rajoittamaan hakkuita, puitten kasvu hiipuu, puuston luontainen kuoleminen kasvaa ja ennen pitkää nielu supistuu sen myötä.

Puuston hehtaarikohtaisen määrän merkittävä lisäys on Korhosen mukaan seurausta siitä, että sodan jälkeisten runsaiden hakkuiden jälkeen on metsät kyetty tehokkaasti uudistamaan. –Hehtaarikohtainen kuutiometrimäärä on noussut uskomattoman paljon vuosikymmenien aikana. Kasvu koskee kaikkia puulajeja, metsiin on tullut lisää lehtipuustoa ja puut ovat järeytyneet.

Hakkuiden rajoittaminen järjetöntä

Metsien hiilivarasto on viimeisen 50 - 60 vuoden aikana kasvanut rajusti ja se on Korhosen mukaan seurausta siitä, että hyvällä hoidolla on saatu Suomen metsät kuntoon. – Nyt kun metsät ovat melkein täyspuustoisia, hiilivarastoa ei kyetä paljoakaan lisäämään. Ennusteiden mukaan puumäärää voidaan edelleen jonkun verran kasvattaa, vaikka metsiä hyödynnettäisiinkin tehokkaasti.

Tutkimuspäällikkö Kari T Korhosen haastattelu perustuu valtakunnan metsien inventointiin liittyvään osatutkimukseen, minkä tarkoituksena on tuottaa tietoa metsien monimuotoisuudelle merkittävien rakennepiirteiden kehityksestä viimeisen neljän vuosikymmenen aikana. Tutkimuksen tarkastelussa ovat olleet vanhat metsät, puulajit, hakkuut ja maanmuokkaustavat, säästöpuut sekä kuollut puu ja sekametsät.

TORNATORIN LINJAUKSET

- Jatkamme strategiaamme toteuttamista määrätietoisesti omiin kokemuksiimme, ammattitaitoomme sekä luotettavaan tutkimustietoon nojautuen
- Tavoitteemme on hyvinvoinnin luonti laajasti yhteiskuntaan eli kokonaisvastuullisuus
- Aikaperspektiivimme on 100 vuotta

Vastuullisuus

VASTUULLISUUDEN ILMENTYMIÄ

YMPÄRISTÖKESTÄVYYS

- Ilmasto-ohjelma
- Monimuotoisuusohjelma
- FSC® ja PEFC metsäsertifikaatit
- Green Finance Framework

SOSIAALINEN KESTÄVYYS

- Työoloista huolehtiminen
- Työhyvinvointi
- Hajaseutujen työllistäjä ja veronmaksaja

TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

- Kannattava kasvu
- Omavaraisuusaste
- Velanhoito
- Osingonmaksukyky

⇒ Pyrimme löytämään konkreettisia tavoitteita ja mittareita

⇒ Kokonaiskestävyyden tavoitteena on kolmen kestävyysluokan tasapaino

Ilmasto-ohjelma 2021-2030

Jalostetun
taimi-
aineiksen
hyödyntä-
minen

Metsän
lannoittaminen

Lisä-
maiden
hankinta

+20%

Puuston
hiilensidonnan
lisääminen
2021-2030

Muut
puuston
kasvua
lisäävät
toimet

Hakkuu-
mahdolli-
suuksien
lisääminen

+50%

Metsien käytön
korvaavuus-
vaikutusten
lisääminen
2021-2030

Tuulivoima-
tuotannon
mahdollista-
minen

ILMASTO-OHJELMAN KEHITYS 2022 MENNESSÄ

TILANNE 2022 / TAVOITE 2030

0,1 / 0,8 Mt CO₂/v

Puuston hiilensidonnann lisäys +20 %

- Jalostetun taimiaineksen hyödyntäminen
- Lannoittaminen
- Lisämaiden hankinta
- Hakkuiden ja metsänhoitotoimenpiteiden oikea kohdentaminen ja muut puuston kasvua lisäävät toimenpiteet

0,15 / 0,8 Mt CO₂/v

Korvaavuusvaikutusten lisäys +50 %

- Hakkuumahdollisuuksien lisääntyminen
- Tuulivoimatuotannon mahdollistaminen

Ilmasto-ohjelman vuosi 2022

Vuonna 2022 ilmasto-ohjelman mukaiset toimenpiteet pystyttiin toteuttamaan vain osittain. Kasvatuslannoituksia tehtiin yhtiön metsissä noin 2 500 ha alalla (tavoite 8 000 ha) johtuen lannoitteiden hankalasta saatavuudesta ja korkeasta hinnasta. Sen sijaan terveyslannoituksia boorilla tehtiin noin 3 500 metsähehtaarilla. Metsien istutukset toteutuivat tavoitteiden mukaisesti jalostetuilla taimilla, joilla on noin 20 prosenttia parempi kasvu jalostamattomiin verrattuna. Metsät säilyivät suhteellisen runsaspuustoisina ja terveinä. Lisämaiden hankinnassa onnistuttiin tavoitteiden mukaisesti. Kokonaisuudessaan puuston hiilensidontakyky säilyi hyvällä yli 4 Mt CO₂/v tasolla, eikä kasvulannoitusten yhdellä välivuodella odoteta olevan oleellista merkitystä koko ohjelman kannalta. Korvaavuusvaikutusten osalta ollaan hyvin aikataulussa: hakkuukertymän mukaiset laskennalliset korvaavuusvaikutukset olivat kumulatiivisesti n. 0,08 Mt CO₂/v ja tuulivoimatuotannon mahdollistamisen osalta n. 0,07 Mt CO₂/v.

ILMASTOLASKELMIEN KEHITYS

- Ilmasto-ohjelmamme rinnalle olemme pyytäneet AFRY:ltä apua lisälaskelmien tekemiseksi vastaamaan kasvavaan tarpeeseen kuvata metsiemme ja toimintamme ilmastovaikutuksia.
- AFRY:n mukaan oheinen kaavio antaa todennäköisesti parhaan markkinoilta löytyvän kuvauksen metsätalouden ilmastovaikutuksista => ns. kasvihuonekaasujen inventaario (GHG inventory)
- Mukana on koko arvoketju kannolta loppuasiakkaalle (sis. mm. valtamerilaivaukset ja maantiekuljetukset tehtaille). Materiaalina Tornatorin vuotuinen puun luovutus Stora Enson tehtaille/tuotteisiin + AFRY:n tilastojen mukaiset logistiikkavaikutukset (esim. rahdit Kiinaan ym).
- Lopputulema on selkeä ja odotettu: Tornatorin metsät ja toiminta ovat vahvasti hiilinegatiivisia eli hiilidioksidipäästöt ovat huomattavan pienet verrattuna positiivisiin ilmastovaikutuksiin (hiilensidonta ja päästöjen kompensointi)
- Scope 3 eli arvoketjun päästöjen (ei Tornatorin päästöt) osalta Tornatorin pääasiakas Stora Enso on sitoutunut vähentämään omia päästöjään Science Based Targets -kriteerien mukaisesti.

The illustration of the recommended* climate impact reporting framework highlights the separate reporting categories and parallel systems

*As with the reference companies, the suggestion reflects the forestry value chain which is also the focus of the current accounting system – in this context Tornator's scope 2 emissions (electricity) are considered minor resulting mainly from office usage

Monimuotoisuus

2021 2030

3000 ha
ennallistettuja
suo ympäristöjä

200 kpl
metsä- ja vesi-
elin ympäristöjen
parantamis-
toimenpiteitä

5000 ha
suojeltuja
luontokohteita

lisäämme
seka-
puustoi-
suutta

perustamme
suoja-
tiheikköjä
metsänhoidon
eri vaiheissa

olemme
edelläkävijä
lahopuun
turvaamisessa

turvemaiden
metsätalous
ympäristö-
ystävälli-
semmäksi

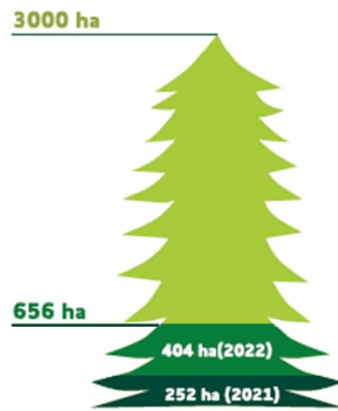
metsä-
luonnon tilan
seuraaminen
monimuotoisuus-
indikaattorien
avulla

MONIMUOTOISUUS- OHJELMAN VUOSI 2022

AKTIIVISET LUONNONHOITOTOIMET

SOIDEN ENNALLISTAMINEN

656
hehtaaria
ennallistettua
suota / 3000 ha

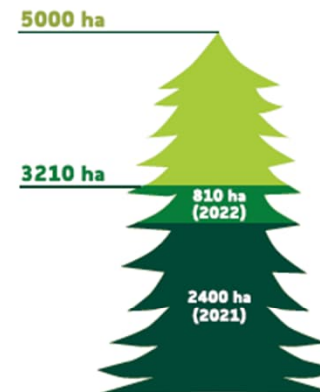
AKTIIVINEN ELIN- YMPÄRISTÖJEN HOITO

37
valmistunutta
elinympäristöjen
hoitotoimenpidettä
/200 kpl

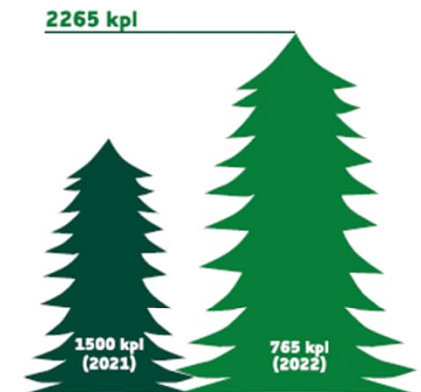
SUOJELU

LUONNON- SUOJELUALUEET

3210
hehtaaria uusia
suojelualueita
/5000 ha

UUDET ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT

2265
kpl tunnistettua
arvokasta
elinympäristöä

RAPORTOINTIIN JA VIESTINTÄÄN ON PANOSTETTU

TORNATORIN MONIMUOTOISUUSOHJELMA NÄKYI MEDIASSA VUONNA 2022

SOIDEN ENNALLISTAMINEN

Stora Enso ja Tornator aloittavat yhteistyön suoalueiden ennallistamiseksi	Metsäalan ammattilehti 20.1.2022
Tornator ennallistaa ojitetun suon Pieksämäen Paltasella	Pieksämäen lehti 24.2.2022
Kohta tässä on taas suo	Kauppalehti 25.8.2022
Soiden ennallistaminen on nyt osa metsäyhtiöiden strategiaa, ja kalvinkoneyrittäjiä opetetaan tarvittaessa kädestä pitäen – Näin metsäksi ojitettu suo palautuu kohti luonnontilaa	Kauppalehti 27.8.2022
Ennallistettu suo palaa luonnontilaan	Pieksämäen lehti 28.10.2022
Paluu lähtöruutuun	Metsälehti 24.11.2022

AKTIIVINEN LUONNONHOITO

Tornator kulottaa metsää Ilomantsissa sään salliessa maanantaina	Karjalainen 26.6.2022
Kulotuskoulu kulotti Tornatorin kohteella Ruokolahdella	Metsäalan ammattilehti 7.7.2022
Kulotuskoulu aloitti Ruokolahdella	Metsä Trans 8.7.2022
Metsäpuroyhteistyö käynnistyy talkoilla Puumalassa	Metsälehti 11.8.2022
Puumalassa kunnostetaan Peukalojokea -hyötyjänä muun muassa uhanalainen taimen	Radiouutinen 12.8.2022
Puumalassa Peukalojokeen kunnostetaan vaelluskalojen väylä kohti Saimaata	Yle Uutiset 15.8.2022
30 talkoolaista ennallisti Peukalojokea torstaina	Puumala-lehti 17.8.2022
Yhteistyössä metsäpuurojen puolesta – WWF, Stora Enso ja Tornator haluavat palauttaa pientesiä kohti luonnontilaa	Koillis-Savo / Savon Sanomat 29.8.2022

SUOJELU

Tornatorin kahdessa yksityinen suoalue perustettiin Kaaville	Metsätalouden ammattilehti 21.3.2022
Metsäyhtiö Tornator ja ely-keskus sopivat Tiilikjärven kansallispuiston laajennusalueen maa-alueiden vaihdosta: Löytynsuo alue valtiolle	Yle 19.12.2022
Tiilikjärven kansallispuiston laajennus – Löytynsuo valtiolle	Pitäjäläinen 20.12.2022
Löytynsuo valtion omistukseen	Savon Sanomat 21.12.2022

VOITTO KESTÄVYYS- RAPORTOINTI- KILPAILUSSA

Tornator menestyi kestävyysraportointikilpailussa, jota ovat vuodesta 1996 asti järjestäneet Suomen tilintarkastajat ry:n, Aalto University, Hanken School of Economics, Nasdaq, Climate Leadership Coalition, FIBS, Finsif Ympäristöjohtamisen yhdistys YJY ry, Ympäristöministeriö ja Sitra. Kilpailuun osallistui yhteensä 46 yritystä. Tornator voitti kilpailussa biodiversiteettikategorian. Tuomaristo kiitteli perusteluissaan, että "Tornator raportoi biodiversiteettiin liittyvät pitkän aikavälin suunnitelmat ja tavoitteet sekä korostaa koko arvoketjun läpinäkyvyyttä. Lisäksi yhtiö kytkee luonnon monimuotoisuustavoitteet johdon pitkän aikavälin tulospalkkioihin".

Kulotuskoulun yhteydessä kulotettu Huuhanrinne Ruokolahdella on lajistoiltaan Suomen edustavimpia harjuja.

MONIMUOTOISUUSTYÖ JATKUU

YRITYSVASTUUTA KÄYTÄNNÖSSÄ

Ensimmäisen paikallisen työehtosopimuksen sopiminen METO ry:n kanssa

Vuonna 2022 Tornator solmi METO metsäalan asiantuntijat ry:n kanssa ensimmäisen yrityskohtaisen työehtosopimuksensa, joka kattaa kaikki yrityksen toimihenkilötehtävät harjoittelijoista päälliköihin. Kyseessä on ensimmäinen sopimus, jossa myös harjoittelijat lisättiin työehtosopimuksen piiriin, mikä osaltaan tukee yrityksen halua kohdella kaikkia työntekijöitään yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.

Metsätalousyhtiö Tornator maksoi eniten yhteisöveroja Etelä-Karjalassa

Imatralla kotipaikkaansa pitävä yhtiö maksoi yhteisöveroja noin 26 miljoonaa euroa. Yhteisöveroja maksaneiden viiden kärjessä ovat myös lappeenrantalaiset Visma Solutions, Roxia, Lähi-Tapiola Kaakkois-Suomi ja Suomen Karbonaatti.

YRITYSVASTUUTA KÄYTÄNNÖSSÄ

Terveisiä Ukrainaan apua vievältä Kolping Centeriltä

Miten apumme vaikuttaa?

Kolping Team Romania on järjestänyt sodan alun jälkeen 35 avustuskuljetusta Chernivtsiin, yhteensä 73 lastattua kuljetusautoa, noin 220 tonnia hätätuotteita ja ruokaa. Tornator on kumppaneidensa Proforestin ja Nordcapitalin kanssa lahjoittanut Kolping Romanian kautta 90 tuhatta euroa kriisiapuun maaliskuun 2022 jälkeen. Avustuksemme myötä on mahdollistettu mm. päivittäiset lämpimät ateriat Ukrainassa Kolping yhteisruokalan pakolaisille sodan alusta lähtien (yhteensä yli 145 000 aterialla). Kolpingin kautta apua on saanut yli 50 000 apua tarvitsevaa. Tukemme menee suoraan Ukrainain hätäapua tarvitseville: eniten apua tarvitseville, joilla ei ole mahdollisuutta lähteä kotimaastaan.

Konkreettisia toimia kuinka apu saadaan perille ja minne apua viedään.

- Avustustarvikkeiden (vaatteet, elintarvikkeet, hygieniatarvikkeet jne.) jakelu:
  - Kolpingin kautta apua on saanut noin 50 000 ihmistä.
  - Lääkkeitä, sairaalatarvikkeita sairaaloihin Chernivtsiin ja muille alueille (Hmelnytski, Dnipro, Chernihiv ja Buchaan)
  - Poliisin ja kumppaniorganisaatioiden avustamana toimitimme elintarvikkeita, vauvanruokaa ja makuupusseja siviileille eri alueille lähelle etulinjaa (Mykolaiv, Cherson, Dnipro, Siverodonetsk, Lysychansk).
  - Chernivtsissä, Hmelnytskissä, Ternopilissa, Shargorodissa, Vinnytsjassa meillä on paljon pakolaisia, jotka ovat asettuneet eri rakennuksiin (kouluun, lastentarha jne.). He tarvitsevat myös apua ja tukeamme.
  - Noin 2 000 henkilöä on saanut majoituksen Kolpingissa lyhyemmän tai pidemmän ajan sodan alusta lähtien kahdessa eri paikassa. Perustettiin 120 hengen pakolaiskeskukset ja näinä päivinä rakennetaan 70–80 hengen pakolaiskeskus Transcarpathiassa. Tarkoitus on, että nämä kolme keskusta tarjoavat väliaikaista majoitus yhteensä enintään 3 000 pakolaiselle vuodessa.
  - Ruoka-avunavustuskeittiö Chernivtsissä on tarjonnut yhteensä 87 000 lämmintä lounasta 203 päivässä. Lähes 500 ihmistä saa lämpimän aterian päivittäin. Romanian kautta tulevan ruoka-avun ansiosta keittiö pystyy tarjoamaan lämmintä ruokaa varmemmin.
  - Koulutus- ja kuntoutuspalveluita järjestetään kuukausittain noin 200:lle lapset.

Tavoitteet ja näkymät 2023/24

TAVOITTEET JA NÄKYMÄT

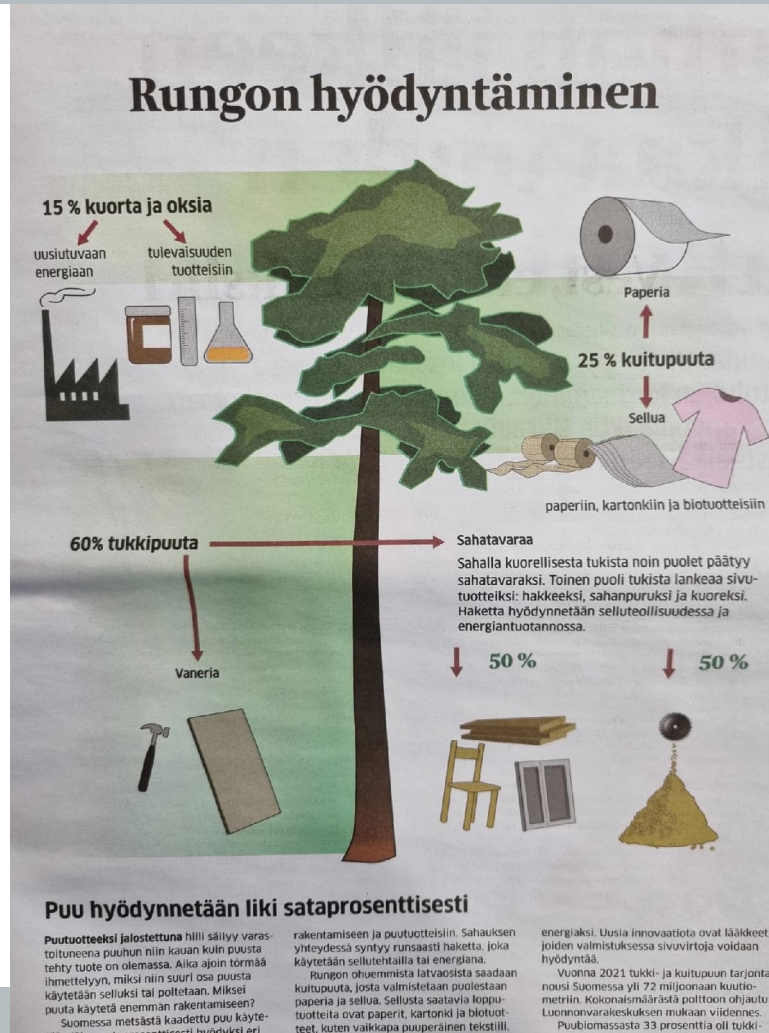
- Liikevaihto vähintään 2022 tasoa, tuulivoiman kertaluonteiset kehityspalkkiot voivat heilauttaa normaalia liikevoittoa ja kassavirtaa ylöspäin
- Metsäpalveluissa tavoitteena >10%:n vuotuinen kasvu
- Pitkän aikavälin kasvua haetaan myös tuuli- ja aurinkovoimasta
- Konsernin nettotulos hieman pienempi, johtuu korkokulujen kasvusta
- Uusia metsäinvestointeja Suomessa 10-20 000 ha per vuosi
- 50-90 M€ lisälainaa metsäinvestointeihin per vuosi
- Monimuotoisuus- ja ilmasto-ohjelmissa edetään suunnitellusti

Riskien hallinta

RISKIEN HALLINTA

- **Puukauppa:** pitkäaikainen raamisopimus Stora Enson kanssa takaa kysynnän ja kassavirran
- **Markkinakorkojen nousu** => vrt. kiinteistösektorin viime aikaiset reaktiot
  - metsä ei ole koskaan tyhjä (vuokratalot voivat olla); biologinen kasvutuotto korostuu ja arvo säilyy
  - uudet, pohjakoroltaan kalliimmat lainat suhteutetaan puun hintakehitykseen => metsäinvestointien reaalityttö säilyy, samoin lainanhoitokyky
  - yrittödistuksia lasketaan liikkeelle vain back-up fasiliteetin (RCF) verran => nykyistä RCF:ää kasvatetaan
  - osingonjakotavoite 70% operatiivisesta tuloksesta => ei jaeta ulos käyvän arvon nousua
- **Regulaatio**
  - vaikutamme lainsäädännön kehitykseen mm. Metsäteollisuus ry:n kautta
  - kehitämme ja viestimme omaa kestävyystarinaamme entistäkin paremmin
  - mahdolliset hakkuurajoitukset nostaisivat puun hintaa entisestään, tai esim. hiilimarkkina loisi vaihtoehdoisen tulonmuodostusmahdollisuuden => metsänomistajan tulot eivät muutu

LOPUKSI...

Tärkeä kuva
muistaa ja
ymmärtää!

Valtakunnan medioissa
pohditaan, että "miksi
Suomen metsiä
haaskataan sellun tekoon,
miksi ei oteta vain niitä
arvokkaita tukkipuita...?"

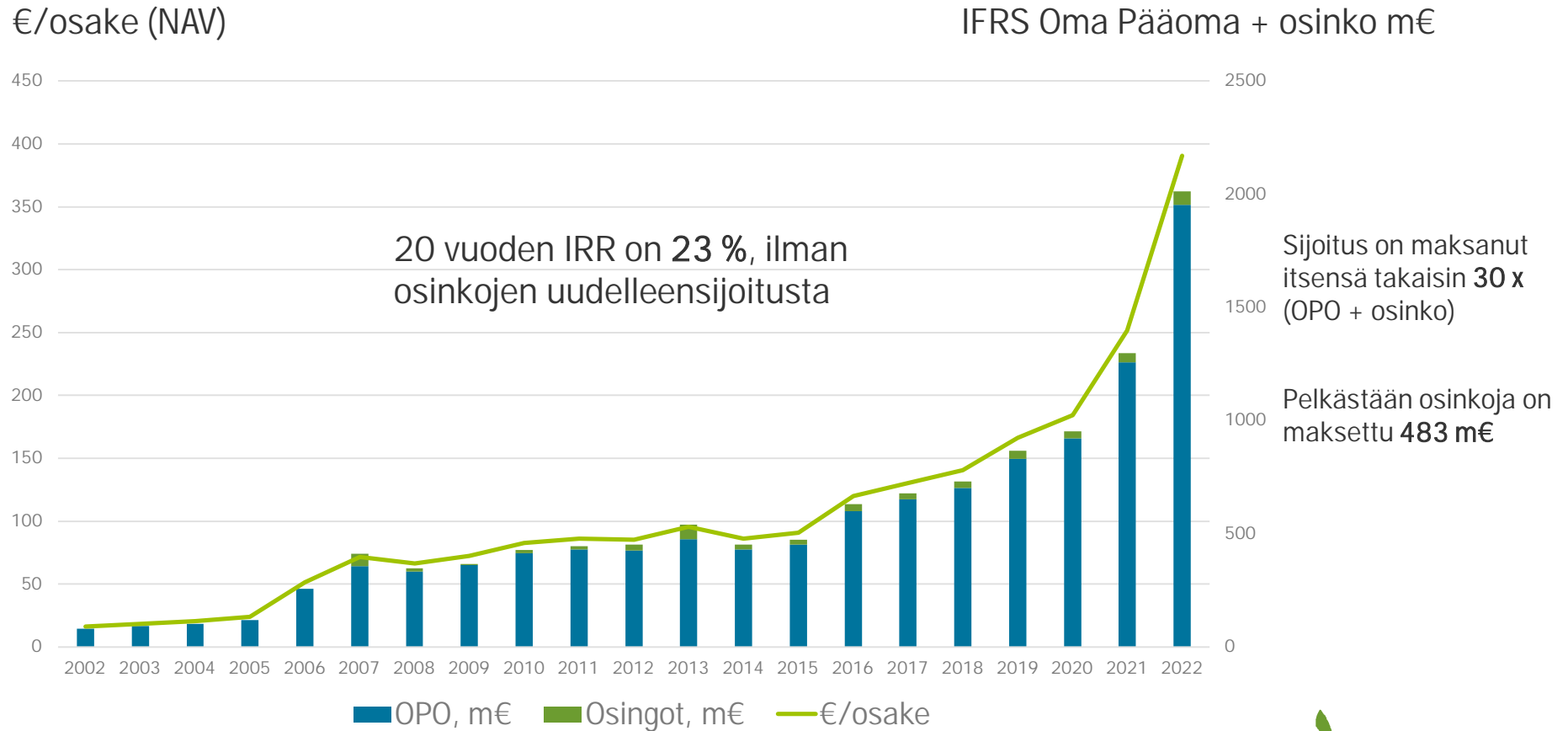
KIITOS!

LIITTEET

TORNATORIN ARVOKEHITYS 2002-22

TORNATORIN OMISTAJAT JA YHTIÖRAKENNE

OMISTAJAT 31.12.2022

	kpl osakkeita	% osakkeista
Stora Enso Oyj	2 050 000	41,00
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 156 500	23,13
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	766 250	16,41
OP Henkivakuutus Oy	312 500	6,25
OP-Metsänomistaja -erikoissijoitusrahasto	250 000	5,00
Veritas Eläkevakuutus	125 000	2,50
OP-Eläkesäätiö	104 000	2,08
Finnairin Eläkesäätiö	108 750	1,09
Pohjola Vakuutus Oy	52 000	1,04
Riffu Oy	37 500	0,75
Danilostock Oy	37 500	0,75
Yhteensä	5 000 000	100

TORNATOR TIMBERLAND -KONSERNI

11 osakkeenomistajaa

Tornator Oyj Suomi

661 000 ha

SC Tornator SRL Romania

12 000 ha

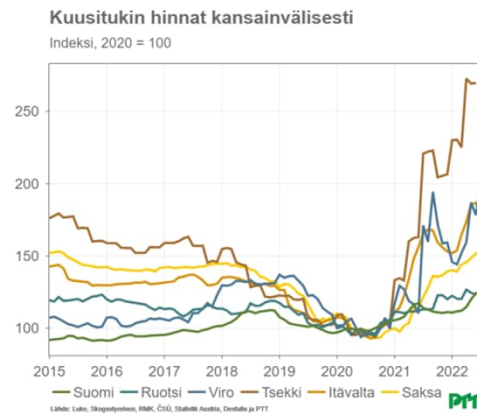
Tornator Eesti OÜ Viro

65 000 ha

PUUMARKKINAN ENNUSTEET

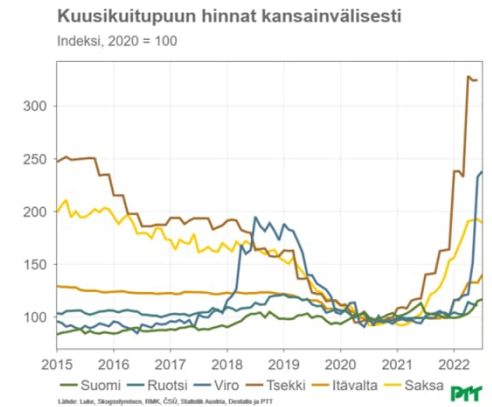
ULKOMAISET PUUMARKKINAT: KUUSITUKKI

- Vahvana pysynyt puun kysyntä on heijastunut hintoihin Euroopassa tuonnin loputtua Venäjältä
- Tukkipuun hintakehitys on ollut hieman maltillisempaa kuitupuuhun verrattuna
- Tukkipuun hinnat kohosivat alkuvuoden aikana erityisesti Virossa, Tšekissä ja Itävallassa
- Nousujohteinen hintakehitys on hieman tasaantunut alkuvuoden jälkeen sahatavaran kysynnän jäädyttyä

ULKOMAISET PUUMARKKINAT: KUUSIKUITU

- Kuitupuun hinnat ovat kuluvan vuoden aikana nousseet selvästi kaikissa maissa painottuen Keski-Euroopan ja Baltian maihin
- Kuusikuidun hinta nousi erityisen voimakkaasti Virossa, jossa hinta on alkuvuoden aikana tuplaantunut.
- Euroopan energiatarpeen täyttäminen on heijastunut myös puun hintoihin, kun vaihtoehdoksi on noussut puun energiakäyttö
- Lisäksi kuiva ja kuuma kesä on pitänyt hyönteistuhojen määrän merkittävänä Keski-Euroopassa ja Ruotsissa

=> Yksi selitys viimeaikaisille itävaltalaisten sahayrityskaupoille Suomessa

REGULAATIOKESKUSTELU KÄY KUUMANA

MT helmi -23

Metsänomistajia kuohuttaneet osat EU:n kestävästä rahoituksesta siirtymässä vuosilla – erityisesti maa- ja metsätalouden asiat kesken

Taksonomian kiistanalaisiksi luonnehditut maa- ja metsätalouskriteerit voivat olla liian vaikeita saada valmiiksi tiukassa aikataulussa.

Euroopan komission laatima kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmä eli taksonomia saattaa lykkääntyä osittain seuraavan komission työlistalle.

MT:n tietojen mukaan asetuksesta vastaava irlantilainen komissaari **Mairead McGuinness** kertoi viime vuoden loppupuolella parlamentin talousvaliokunnassa, että kaikkein kiistanalaisimpia sektoreita ei oteta mukaan taksonomian monimuotoisuuskriteerien valmisteluun.

Kiistanalaisia sektoreita ovat maa- ja metsätalous, kenties myös kalatalous. Edes komission sisällä ei ole vielä kerrottu, mitkä sektorit todellisuudessa viivästyvät, mutta viitteitä maa- ja metsätalouden suuntaan on.

MTK lausui Suomen "luontostrategian" luonnoksesta – kannatettavaa päätavoitetta tukeva tarkempi sisältö vaatii vielä jatkotyötä

02.02.2023

Suomen luonnon monimuotoisuuden eli biodiversiteetin turvaamiseksi laaditaan uutta strategiaa ja toimintaohjelmaa, jotka ulottuisivat vuoteen 2035 asti. Valmistelua on tehty ympäristöministeriön johdolla parin viime vuoden ajan yhdessä eri ministeriöiden ja sidosryhmien kanssa. MTK on ollut mukana esimerkiksi useissa työryhmissä. Strategian luonnos oli äskettäin lausuntokierroksella, ja myös MTK antoi lausunnon. Ympäristöministeriön mukaan tavoitteena on, että strategia valmistuu alkuvuodesta 2023. Strategiasta on tarkoitus tehdä valtioneuvoston periaatepäätös. Strategian kanssa osittain rinnakkain työstetty toimintaohjelma puolestaan valmistuu ympäristöministeriön mukaan keväällä 2023.

Kansallinen metsäneuvosto hyväksyi uuden Kansallisen metsästrategian

maa- ja metsätalousministeriö

15.12.2022 13:35 TIEDOTE

Kansallinen metsäneuvosto hyväksyi 14.12.2022 uuden vuoteen 2035 ulottuvan Kansallisen metsästrategian (KMS2035). Uusi Kansallinen metsästrategia on kasvustrategia, jolla haetaan metsien kasvua, liiketoimintojen kasvua ja ennen kaikkea hyvinvoinnin kasvua sekä metsistä että metsille.

ENNALLISTAMINEN HÄMMENTÄÄ

Mitä ennallistamisasetus voisi tarkoittaa metsien käytölle?

Tiukan suojelun lisäämisen vaikutuksia, jos tavoitellaan 10 % suojelua joka maakunnassa

- Suurin ylläpidettävissä oleva hakkuukertymäarvio (SY-laskelma, teoreettinen hakkuumahdollisuus) pienenesi 7-11 milj. m³/vuosi:
  - vaikutus ei olisi sama puuntarjontaan, puun käyttöön tai hakkuumääriin
  - aiheuttaisi kuitenkin todennäköisesti ongelmia metsäteollisuuden puunhankinnassa
- Vuotuinen arvonlisäyksen väheneminen 0,5 – 1,2 mrd. eur
- Vuotuinen työllisyys: - 4 400 – - 9400 htv

Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 64/2022

Metsien tiukan lisäsuojelun hakkuumahdollisuus-, arvonlisäys- ja työllisyysvaikutusten arviointi

Skenaariotarkastelu EU:n Biodiversiteetti-strategiasta Suomessa

Mattiina Kivimäki, Hanna Hirvelä, Jari Lintunen, Antti Mutanen, Eero Viikari, Jari Viikari ja Mikko Kurtila

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-480-7>

Yhteenveto ja johtopäätöksiä

Luontotyyppien ennallistaminen kohdistuu noin 2-6 miljoonalle hehtaarille ja voi maksaa 13-19 mrd € vuoteen 2050 mennessä

- Arviot hyvin epävarmoja: tulisi tarkentaa laajan asiantuntijajoukon yhteistyöllä
- Ennallistaminen välttämätöntä luonnon tilan parantamiseksi
- Ennallistamisella on merkittävät positiiviset talous- ja työllisyysvaikutukset

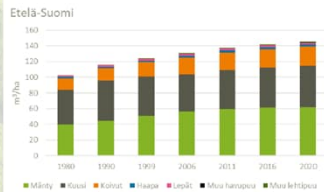
Turvepeltojen ennallistaminen kohdistuu noin 100 000–200 000 hehtaarille

- Ennallistamisen ja vettämisen ympäristövaikutukset erittäin positiiviset
- Muu ympäristö- ja ilmastopolitiikka ohjaa turvemaiden käyttöä samaan suuntaan kuin ennallistamisasetus

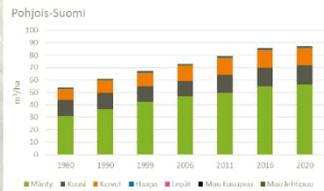

MONI ASIA PAREMMIN KUIN LUULTU/USKOTELTU

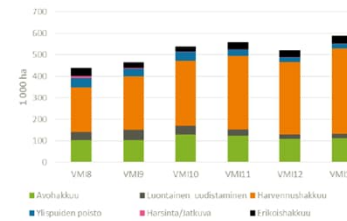
Puuston tilavuus puulajiryhmittäin puuntuotannon metsämaalla

- Puuston hehtaarikohtaisen määrän lisäys Etelä-Suomessa runsaat 40 % ja Pohjois-Suomessa runsaat 60 %
- Lisäystä kaikissa puulajiryhmissä, suhteellisesti suurimmat lisäykset lehtipuustossa

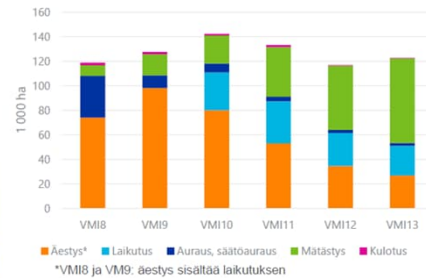
Hakkuutavat inventointia edeltävällä 10-vuotiskaudella

- Inventointia edeltävä 10-vuotiskausi, vuotuinen keskiarvo
- Avohakkuiden ala ei ole kasvanut
- Luontaisen uudistamisen hakkuut ovat vähentyneet noin puoleen aiemmasta
- Harvennushakkuumäärät ovat lähes kaksinkertaistuneet
- 1970-luvulla harsinnan luonteisia hakkuuita oli enemmän kuin viime vuosina jatkuvan kasvatuksen hakkuuita

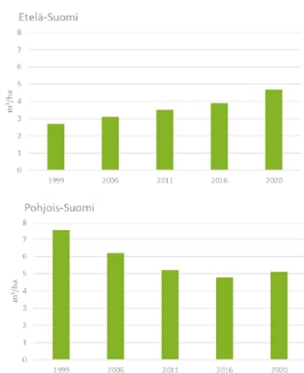
Maanmuokkaustapojen kehitys

- Inventointia edeltävä 10-vuotiskausi, vuotuinen keskiarvo
- Mätästys korvannut aiemmat laajasti maanpintaa rikkovat menetelmät
- Maanmuokkaustapojen muuttuminen liittyy uudistamistapojen ja –puulajien muutokseen

MONI ASIA PAREMMIN KUIN LUULTU/USKOTELTU

Kuolleen puun määrä puuntuotannon metsämaalla

- Etelä-Suomessa lisäys 2,7 m³/ha $\uparrow$ 4,7 m³/ha

- Pohjois-Suomessa kuolleen puun määrä vähentynyt viime vuosiin saakka, nyt vähentyminen on pysähtynyt

Lopuksi

- Joidenkin yleisten metsäkasvilajien (mustikka, metsäkerrossammal) väheneminen näyttää pysähtyneen ja lajit jopa runsastuneet.
- Metsänhoitomenetelmissä tapahtunut muutoksia 1990-luvun puolivälin jälkeen; mustikan kasvumahdollisuuksia parantanut erityisesti maanmuokkausmenetelmien keventyminen.
- Suokasvillisuuden taantuminen on jatkunut, koska jo ojitetut suot ovat kuivuneet ja suokasvillisuus menettää kasvupaikkojaan kangasmetsille tyypilliselle lajistolle. Kasvillisuus yksipuolistuu kun märkien soiden kasvilajit taantuvat. Soiden vesitalouden ennallistaminen voi hillitä muutosta.
- Kasvillisuusmuutoksia seuraamalla saadaan tietoa metsäluonnon muutoksista. Kasvillisuutta suhteellisen helppo mitata ja sen muutokset heijastuvat monien muiden lajien elinmahdollisuuksiin.

Päätelmät

- Useilla monimuotoisuudelle tärkeissä metsien rakennepiirteillä on ollut selvä positiivinen kehitys Etelä-Suomen puuntuotannon metsissä
  - Lehtipuun määrä
  - Järeän haavan määrä
  - Harvinaisempien lehtipuiden määrä
  - Kuolleen puun määrä
- Pohjois-Suomessa, kasvuolosuhteista johtuen, ei yhtä vahvaa kehitystä esim lehtipuiden ja haavan määrässä
- Sekametsien määrä ei ole lisääntynyt viime vuosina
  - Hirvieläimet haasteena taimikoissa
  - Muuttavatko uudet sertifiointikriteerit tilannetta?

